

4. marts 2011

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

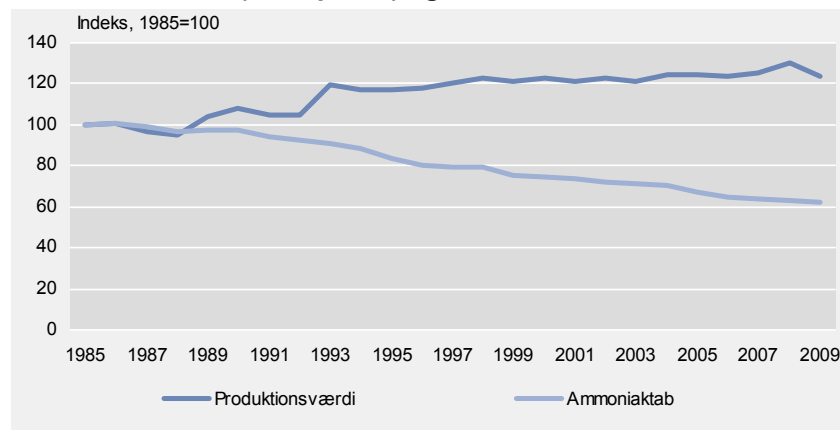
E info@lf.dk
W www.lf.dk

Fortsat fald i ammoniaktabet

Nye tal for
ammoniaktabet

Nye tal for landbrugets ammoniaktab viser et fald i ammoniaktabet fra 74.940 tons NH₃ i 2008 til 73.830 tons NH₃ i 2009, svarende til et fald på ca. 1,5 pct. Dermed fortsætter den mangeårige nedgang i ammoniakbelastningen fra landbruget.

Produktionsværdi (faste priser) og ammoniaktab. Indeks 1985 = 100

Kilder: DMU: "Landovervågningsoplunde 2009" og Nationalregnskabet
Note: Produktionsværdi i 2008-2009 er fremskrevne tal.

Mere produktion med
lavere miljøbelastning

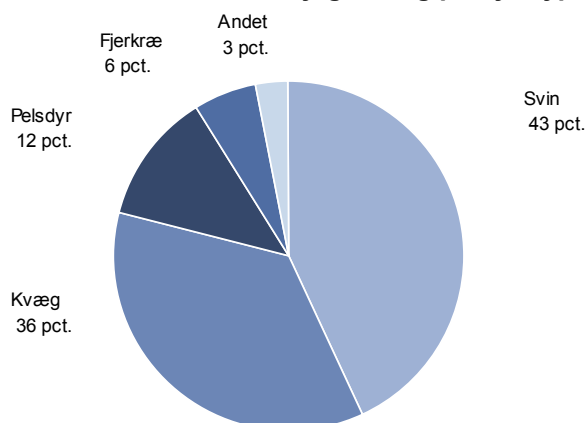
Samtidig er produktionen steget. Siden 1985 er produktionsværdien målt i faste priser (mængderne) steget med i alt ca. 25 pct., mens ammoniakbelastningen i samme periode faldt med i alt 38 pct.

De nye tal følger kort efter offentliggørelse af nye tal for kvælstof- og fosforoverskuddet, der ligeledes udviste fortsat fald. Kvælstofoverskuddet er således faldet med 56 pct. og fosforoverskuddet med 98 pct. siden 1985.

Især reduktion for
svin og kvæg

Størstedelen af det samlede ammoniaktab for 2009, ca. 86 pct., stammer fra husdyrgødning (inkl. græsning), mens de resterende 14 pct. af ammoniaktabet stammer fra blandt andet brug af kunstgødning, dyrkning af afgrøder og anvendelse af spildevandsslam til gødning. De største grupper med hensyn til ammoniaktab fra husdyrgødning er svin og kvæg, der tegner sig for henholdsvis 43 pct. og 36 pct. af ammoniaktabet fra husdyrgødning i 2009. Siden 1985 er ammoniaktabet fra svin faldet med 38 pct. og fra kvæg med 47 pct.

Fordeling af ammoniaktab fra husdyrgødning på dyretyper

Kilde: Danish Emission Inventory for Agriculture. DMU 2011.

Avlsarbejde og foderoptimering

Reduktionen af ammoniaktabet fra svin er sket samtidig med, at produktionen af svinekød er steget fra 1,1 mio. tons i 1985 til 1,9 mio. tons i 2009., svarende til en stigning på 68 pct. En væsentlig faktor er forbedringer i landbrugets avlsarbejde og foderoptimering, som har reduceret kvælstofbelastningen per slagtesvin fra 5,1 kg N i 1985 til 2,9 kg i 2009. Det drejer sig blandt andet om brug af aminosyrer i foderet, avlsarbejde som har ført til en bedre foderudnyttelse og slankere grise med højere kødprocent, samt færre dage i stalden per gris på grund af øget tilvækst.

Med hensyn til kvæg har avlsarbejde ført til køer med højere mælkeproduktion. Dette har gjort det muligt at reducere malkekobestanden, uden at reducere mælkeproduktionen. Malkekobestanden er således reduceret fra 896.000 malkekøer i 1985 til 563.000 malkekøer i 2009 med stort set samme mælkeproduktion. Dette har bidraget til at reducere miljøbelastningen med ammoniak.

Gyllehåndtering og kunstgødning.

Derudover har andre tiltag, som har reduceret fosfor- og kvælstofoverskuddet, også haft væsentlig betydning for ammoniaktabet. Dette gælder f.eks. forbedret håndtering af husdyrgødning og investeringer i gyllebehandling, slangeudlægning og nedfældning af gylle i stedet for bredspredning. Endvidere er anvendelsen af kunstgødning er faldet kraftigt siden 1985.

Overholder NEC direktivet

I international sammenhæng er Danmark ifølge det såkaldte NEC direktiv, Direktiv 2001/81/EF om nationale emissionslofter, forpligtet til at reducere emissionerne af blandt andet ammoniak. Allerede i 2008 overholdt Danmark NEC direktivets krav for 2010. Denne udvikling er bekræftet med de seneste tal.

Kilde

De nye data for ammoniak er offentliggjort i rapporten: National Environmental Research Institute (DMU): *Danish Emission Inventory for Agriculture. Inventories 1985-2009*. NERI Technical Report no. 810. 2011.

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

E info@lf.dk
W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Leif Nielsen
Anne Ohm

3339 4238
3339 4496

lni@lf.dk
ano@lf.dk